
Aika 29.03.2023, klo 17:30 - 20:00

Paikka Itä-Uudenmaan pelastuslaitos, Ruiskumestarinkatu 2, 06100 Porvoo /
Räddningsverket i Östra Nyland, Sprutmästaregatan 2, 06100 Borgå

Käsitellyt asiat

§ 15 Kokouksen laillisuus ja päätösvalta

§ 16 Pöytäkirjan tarkastajien valinta

§ 17 Esityslistan hyväksyminen

§ 18 Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (hyvinvointialuelain 97 §)

§ 19 Sosiaali- ja potilasasiamiehen selvitys 2022

§ 20 Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunnan otto-oikeusmenettelyyn tuotavien asioiden linjaaminen

§ 21 Maksuttomien hoitovälineiden ja -tarvikkeiden jakelu Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella

§ 22 Vastaus aluevaltuutettujen aloitteeseen: Lääkäriin, farmaseutin ja sairaanhoitajan moniammatillinen tiimityömalli osaksi turvallista ja tarkoituksenmukaista lääkehoitoa.

§ 23 Vastaus aluevaltuutettujen aloitteeseen: Neurokirjonstrategian laatiminen Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle 19.4.2022

§ 24 Vastaus aluevaltuutettujen aloitteeseen: Palvelusetelien käyttö jalkahoitopalveluiden tehostamiseksi 17.5.2022

§ 25 Vastaus aluevaltuutettujen aloitteeseen (17.5.2022): Seniorineuvolatoiminnan pilotoinnin käynnistäminen.

§ 26 Vastaus aluevaltuutettujen aloitteeseen: Voimaperheet-toimintamallista apua lasten mielenterveyden tukemiseen pilotointina

§ 27 Vastaus aluevaltuutettujen aloitteeseen: Lukureseptin käyttöönotosta neuvoloissa

§ 28 Vastaus aluevaltuutettujen aloitteeseen: Matalan kynnyksen mielenterveyspalvelun toteuttamisesta jokaisen kunnan alueella

§ 29 Vastaus aluevaltuutettujen aloitteeseen: Mielenterveys ei odota - terapiatakuu täytyy toteuttaa

§ 30 Vastaus aluevaltuutettujen aloitteeseen: Työkyvyn tuen palvelukokonaisuudesta

§ 31 Tiedoksi

§ 32 Ajankohtaiset asiat

Saapuvilla olleet jäsenet

Micaela Röman, puheenjohtaja
Roy Harkimo, osallistui teamsin kautta /deltog via teams
Katri Kakkuri, varajäsen
Tanja Lehtikuusi, osallistui teamsin kautta /deltog via teams, varajäsen
Meri Lohenoja, varajäsen
Tove Munkberg
Markus Pietikäinen
Pamela Stenberg
Tero Suominen
Pehr Sveholm

Muut saapuvilla olleet

Maija Aatelo, vammaisneuvoston edustaja / representant för handikapprådet
Juha Huotari, vanhusneuvoston edustaja /representant för äldrerådet
Annika Immonen, sosiaali- ja terveystoiminta /social- och hälsovårdsdirektör
Ilona Koskenniemi, vast.aluejoht.(perh. ja sos.) /ansv.omr.dir. (fam. o. soc.tjänst
Kirsi Oksanen, vast.aluejoht.(Ikäänt. palv.) /ansv.omr.dir. (tjänst. för äldre)
Carita Schröder, vast.aluejoht.(terv.palv.) /ansv.omr.dir. (häls.vårdstjänst.)
Anette Karlsson, asiantuntija /sakkunnig, sosiaali- ja potilasasiain /social- och patientombudsman , saapui 17:42, poistui 18:15
Marja Lahti-Elers, johdon assistentti/ ledningens assistent, sihteeri

Poissa

Johanna Aaltonen
Jarkko Haverinen
Irmeli Hoffren
Juha Kittilä
Sanna Kivineva
Marja Manninen-Ollberg

Allekirjoitukset

Micaela Röman
Puheenjohtaja

Marja Lahti-Elers
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Pamela Stenberg

Pehr Sveholm

Pöytäkirja on sähköisesti allekirjoitettu
/Protokollet är elektroniskt undertecknat

§ 15

Kokouksen laillisuus ja päätösvalta

Kokouksen laillisuus ja päätösvalta

Hyvinvointialueen hallintosäännön (145 §) mukaan kokouskutsu on lähetettävä kolme päivää ennen kokousta. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla (146 §).

Kutsu on lähetetty 24.03.2023 ja julkaistu samanaikaisesti Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen verkkosivustolla.

Ehdotus

Kokous todetaan laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta toimitti nimenhuudon ja totesi esteen ilmoittaneet jäsenet sekä totesi, että kokous on lainmukaisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

§ 16

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Valitaan kokouksen pöytäkirjantarkastajat.

Pöytäkirjan valmistuttua palvelujen järjestäminen -lautakunnan sihteeri lähettää sen tarkastettavaksi puheenjohtajalle sekä valituille tarkastajille sähköisesti.

Ehdotus

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta valitsee kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi Juha Kittilän ja Sanna Kivinevan.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta valitsi yksimielisesti kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi Pamela Stenbergin ja Pehr Sveholmin.

§ 17

Esityslistan hyväksyminen

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunnan kokouksen käsiteltävät asiat on ilmoitettu ennalta kokouskutsussa ja sen mukana toimitetussa esityslistassa.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 118 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei palvelujen järjestäminen -lautakunta toisin päättä.

Ehdotus

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta päättää hyväksyä kokouksen esityslistan.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä kokouksen esityslistan.

§ 18

Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (hyvinvointialuelain 97 §)

Seuraavat viranhaltijat ovat lähettäneet päätösluettelonsa:

Sosiaali- ja terveystoimintajohtaja

Hankintapäätökset:

§ 17 Suorahankinta – NGH:n ikääntyneiden vertaiskehittämispalvelu, 17.03.2023

Yleiset päätökset:

§ 16 Lastensuojelun asiantuntijaryhmän asettaminen Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle, 14.02.2023

Tuloksiköypäällikkö, työikäisten sosiaalipalvelut

Palvelussuhdeasiat:

§ 3 Rekrytointilisan käyttöönotto työikäisten palvelujen Typ:n johtavan sosiaaliohjohtajan virkaan, 14.03.2023

§ 4 Toimistosuhteen valinta määrääjaksi, työikäisten asumispalvelut, 14.03.2023

§ 5 Esihenkilön valinta, nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelut, 23.03.2023

Vastuualuejohtaja, ikääntyneiden palvelut

§ 10 Palveluvastaavan toistaiseksi voimassa oleva virka ikääntyneiden asiakasohjauksen ja ennalta ehkäisevän toiminnan yksikössä, 16.03.2023

Vastuualuejohtaja, perhe- ja sosiaalipalvelut

Hankintapäätökset:

§ 22 Mielenterveyspalveluhankinta, 17.03.2023

Vastuualuejohtaja, terveyspalvelut

§ 30 PEF-etämittauksen pilotti diagnoosivaiheen tutkimukseen, 14.03.2023

§ 31 Sopimuksen jatkaminen, aikuispotilaiden päiväystoimenpiteiden jatkohoito, 15.03.2023

Yleiset päätökset:

§ 27 Optiopäätös / lääkäripalvelut ostopalveluna/Solo Health Oy, 14.03.2023

§ 28 Optiopäätös / lääkäripalvelut ostopalveluna/Medipulssi Oy, 14.03.2023

§ 29 Optiopäätös/lääkäripalvelut ostopalveluna/Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy, 14.03.2023

§ 32 Optiopäätös / hammaslaboratoriopalvelut, 17.03.2023

§ 33 Optiopäätös / hammaslaboratoriopalvelut, 17.03.2023

§ 34 Optiopäätös / hammaslaboratoriopalvelut, 17.03.2023

§ 35 Optiopäätös / suun terveydenhuollon jononpurkupalvelu, 17.03.2023

§ 36 Optiopäätös / lääkäripalvelut ostopalveluna, 17.03.2023

§ 37 Optiopäätös / lääkäripalvelut ostopalveluna, Coronaria Terveystoiminta Oy, 17.03.2023

Ehdotus

Puheenjohtaja:

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta merkitsee viranhaltijoiden päätökset tiedoksi ja ilmoittaa viranhaltijoille ettei se käytä päätöksiin hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista otto-oikeuttaan.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta merkitsi viranhaltijoiden päätökset tiedoksi ja päätti yksimielisesti olla käyttämättä hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista otto-oikeuttaan.

§ 19

Sosiaali- ja potilasasiamiehen selvitys 2022

IUHVA Dno-2023-505

Liitteet

1 Liite Sosiaali- ja potilasasiamiehen selvitys 2022

Valmistelu ja lisätiedot:

johtava lakimies Salla Paavilainen, etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Sosiaali- ja potilasasiamiestoiminnasta on säädetty laissa sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000, 24 §) sekä laissa potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992, 11 §). Palvelut ovat lakisääteisiä ja jokaisen hyvinvointialueen on nimettävä hyvinvointialueelle sosiaaliasiamies ja jokaisella julkisella ja yksityisellä terveydenhuollon yksiköllä on oltava nimettynä potilasasiamies.

Laeissa sosiaali- ja potilasasiamiehen rooli on säädetty melko yhteneväiseksi. Kummankin tehtävänä on neuvoa asiakkaita/potilaita asiakaslain/potilaslain soveltamiseen liittyvissä asioissa, avustaa muistutuksen teossa, tiedottaa asiakkaan /potilaan oikeuksista sekä toimia muutenkin asiakkaiden/potilaiden oikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi. Lisäksi potilasasiamiehen tehtäväksi on säädetty kantelun teossa avustaminen.

Sosiaalihuollon asiakaslain (812/2000) 24 §:n mukaan sosiaaliasiamiehen tehtävänä on seurata asiakkaiden oikeuksien ja aseman kehitystä kunnassa ja antaa siitä selvitys vuosittain hyvinvointialueelle.

Vuonna 2022 sosiaali- ja potilasasiamiehen palvelut ostettiin sosiaalialan osaamiskeskus Versolta. Nimetty sosiaali- ja potilasasiamies palveli kaikkia Itä-Uudenmaan kuntia. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella sosiaali- ja potilasasiamiestoiminta järjestetään vuonna 2023 omana toimintana.

Sosiaali- ja potilasasiamies esittelee selvityksen kokouksessa.

Ehdotus

Sosiaali- ja terveysjohtaja:

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta merkitsee tiedoksi sosiaali- ja potilasasiamiehen selvityksen vuodelta 2022 ja lähettää sen tiedoksi Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hallitukselle ja aluevaltuustolle.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta merkitsi tiedoksi sosiaali- ja potilasasiamiehen selvityksen vuodelta 2022 ja lähettää sen tiedoksi Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hallitukselle ja aluevaltuustolle.

Aluehallitus, § 66,02.03.2023

Palvelujen järjestäminen -lautakunta, § 20, 29.03.2023

§ 20

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunnan otto-oikeusmenettelyyn tuotavien asioiden linjaaminen

IUHVADno-2023-477

Aluehallitus, 02.03.2023, § 66

Valmistelu ja lisätiedot: hallintojohtaja Camilla Söderström, camilla.soderstrom1@itauusimaa.fi

Hyvinvointialuelain 97 §:n mukaan aluehallitus, aluehallituksen puheenjohtaja, hyvinvointialuejohtaja ja hallintosäännössä määrätty hyvinvointialueen viranhaltija voivat ottaa aluehallituksen käsiteltäväksi asian, joka on hyvinvointialuelain nojalla siirretty aluehallituksen alaisen viranomaisen tai aluehallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen. Hyvinvointialueen hallintosäännön 41 §:n mukaan asian ottamisesta aluehallituksen käsiteltäväksi voi päättää aluehallitus, aluehallituksen puheenjohtaja ja hyvinvointialuejohtaja. Asian ottamisella ylemmän viranomaisen käsiteltäväksi tarkoitetaan ns. otto-oikeuden käyttämistä.

Hallintosäännön 43 §:n mukaan aluehallituksen alaisen viranomaisen on ilmoitettava aluehallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista aluehallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi sen ajan kuluessa, jossa hyvinvointialuelain 139 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä. Ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei hyvinvointialuelain 97 §:n mukaan kuitenkaan saa ottaa:

1. lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus- tai valvontamenettelyä koskevia asioita;
2. yksilöön kohdistuvia terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita;
3. 54 §:ssä tarkoitettulle hyvinvointialueiden yhteiselle toimielimelle siirrettyjä asioita, jos asianomaiset hyvinvointialueet niin sopivat.

Kuten hallintosäännön 43 §:stä ilmenee, aluehallitus voi ennalta rajata ottomenettelyyn tuotavia asioita. Tästä huolimatta aluehallitus voi tarvittaessa käyttää otto-oikeutta myös asioissa, jotka se on rajannut ilmoitusvelvollisuuden ulkopuolelle. Päätökset niissä asioissa, joista ei tarvitse ilmoittaa, voidaan otto-oikeuden estämättä panna täytäntöön, jollei yksittäistapauksessa ole ilmoitettu asian ottamisesta aluehallituksen käsiteltäväksi.

Ehdotus

Hyvinvointialuejohtaja:

Itä-Uudenmaan hyvinvointialuehallitus päättää, että aluehallitukselle ei tarvitse ilmoittaa ottomenettelyä varten seuraavia päätöksiä:

- alle 20 000 euron tavara- ja palveluhankinnat, sopimukset ja sitoumukset;

-
- viranhaltijoiden tekemät virka- ja työehtosopimusten soveltamista koskevat henkilöstöpäätökset
 - toimiin liittyvät valintapäätökset
 - myönteiset päätökset tietojen luovuttamisesta henkilörekisteristä;
 - opiskelijoille, tutkijoille ja tutkimuslaitoksille myönnettävät tutkimusluvut;
 - tilausoikeuksien myöntäminen;
 - laskujen hyväksymisoikeudet;
 - työryhmän asettaminen;
 - yhtiökokouksia ja muiden yhteisöjen kokouksia koskevat viranhaltijapäätökset;
 - tilojen ja omaisuuden luovuttaminen tilapäisesti ulkopuoliseen käyttöön.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialuehallitus päätti yksimielisesti, että aluehallitukselle ei tarvitse ilmoittaa ottomenettelyä varten seuraavia päätöksiä:

- alle 20 000 euron tavara- ja palveluhankinnat, sopimukset ja sitoumukset;
- viranhaltijoiden tekemät virka- ja työehtosopimusten soveltamista koskevat henkilöstöpäätökset
- toimiin liittyvät valintapäätökset
- myönteiset päätökset tietojen luovuttamisesta henkilörekisteristä;
- opiskelijoille, tutkijoille ja tutkimuslaitoksille myönnettävät tutkimusluvut;
- tilausoikeuksien myöntäminen;
- laskujen hyväksymisoikeudet;
- työryhmän asettaminen;
- yhtiökokouksia ja muiden yhteisöjen kokouksia koskevat viranhaltijapäätökset;
- tilojen ja omaisuuden luovuttaminen tilapäisesti ulkopuoliseen käyttöön.

Palvelujen järjestäminen -lautakunta, 29.03.2023, § 20

Valmistelu- ja lisätiedot:

hallintojohtaja Camilla Söderström, camilla.soderstrom1(at)itauusimaa.fi

Ehdotus

Sosiaali- ja terveystoimintajohtaja:

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta päättää noudattaa otto-oikeuden käyttämisessä samoja periaatteita kuin aluehallitus. Lautakunta ei käytä otto-oikeutta aluehallituksen 02.03.2023 § 66 päätöksen mukaisissa tilanteissa, joissa otto-oikeuden käyttäminen kuuluisi lautakunnalle.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta päätti yksimielisesti noudattaa otto-oikeuden käyttämisessä samoja periaatteita kuin aluehallitus. Lautakunta ei käytä otto-oikeutta aluehallituksen 02.03.2023 § 66 päätöksen mukaisissa tilanteissa, joissa otto-oikeuden käyttäminen kuuluisi lautakunnalle.

§ 21

Maksuttomien hoitovälineiden ja -tarvikkeiden jakelu Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella

IUHVA Dno-2023-708

Liitteet

1 Bilaga Anvisningar till utdelning av avgiftsria vårdartiklar och tillbehör i Östra Nylands välfärdsområde

2 Liite IU-HVA Hoitotarvikejakelun ohjeistus

Valmistelu ja lisätiedot:

hoitotyön johtaja, Heli Sjöblom, heli.sjoblom2(at)itauusimaa.fi

vastuualuejohtaja, terveyspalvelut, Carita Schroder, etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Terveydenhuoltolain (1326/2010) 24§:n mukaan hyvinvointialueen tehtävänä on järjestää alueensa asukkaiden sairaanhoitopalvelut, joihin sisältyvät muun muassa sairauksien tutkimus, lääketieteellinen taudinmääritys ja hoito sekä hoitosuunnitelman mukaiset pitkäaikaisen sairauden hoitoon tarvittavat hoitotarvikkeet. Kotisairaanhoidon ja kotisairaalahoidon yhteydessä annettavat hoitosuunnitelman mukaiset pitkäaikaisen sairauden hoitoon liittyvät hoitotarvikkeet sisältyvät hoitoon (1326/2010, 25§).

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992, 5§) määrittää, että pitkäaikaisen sairauden hoitoon liittyvät hoitovälineet ja -tarvikkeet ovat käyttäjälleen maksuttomia. Maksuttomuuden perusteena on lääketieteellisin perustein todettu pitkäaikainen sairaus, joka on kestänyt vähintään 3 kuukautta. Poikkeuksia voidaan tehdä vain perustelluista syistä tai jos tarve on terveydenhuollon ammattilaisen arvioimana pysyvä (esimerkiksi diabetes-, dialyysi- ja avannetarvikkeet).

Itä- Uudellamaalla hoitotarvikejakelun käytäntöjä ja hoitotuotteita on yhtenäistetty alueellisen työryhmän toimesta vuonna 2016. Silloin yhtenäistämiprozessissa mukana olleet Itä- Uudenmaan kunnat ovat noudattaneet yhteisiä alueellisia kriteerejä hoitotarvikejakelussa, mutta hyvinvointialueuudistuksen myötä ohjeistuksen päivittämisen tarve on noussut esille. Maksuttomien hoitovälineiden ja -tarvikkeiden jakeluohjeistus on alueella oltava yhtenäinen, jotta jakelu on yhdenvertaista, tarvikkeet ja välineet hoidon näkökulmasta vaikuttavia ja kustannuksia voidaan hillitä.

Hoitotarvikejakelun tavoitteena on edistää asiakkaan omahoidon edellytyksiä ja asiakkaan sitoutumista hoitoon sekä parantaa asiakkaan toiminta- ja työkykyä. Valitsemalla oikeat hoitovälineet ja -tarvikkeet voidaan vaikuttaa oleellisesti hoidon onnistumiseen ja edistää asiakkaan kotona selviytymistä sekä ehkäistä raskaampien palvelumuotoihin siirtymistä.

Lähetteet hoitotarvikejakeluun tulevat sekä alueen perusterveydenhuollon sisältä että erikoissairaanhoidosta, työterveyshuollosta ja yksityisiltä palveluntuottajilta. Maksuttomien hoitovälineiden ja -tarvikkeiden kustannukset ovat jatkuvasti kasvussa johtuen niin väestön ikääntymisestä, pitkäaikaissairauksien lisääntymisestä kuin hoitomuotojen kehittymisestä. Kustannusten kasvua voidaan hillitä vaikuttavien

hoitovälineiden ja -tarvikkeiden valinnan lisäksi asiakkaiden ohjauksella ja hoitoon sitouttamisella sekä terveydenhuollon ammattilaisten täydennyskoulutuksella. Pitkällä aikavälillä ehkäisevä työ muun muassa kansansairauksien osalta on kustannusvaikuttavuudeltaan merkittävää. Vaikka hoitotarvikejakelu olisi runsasta, kokonaiskustannukset jäävät kuitenkin asiakaskohtaisesti aina raskaampia palvelumuotoja edullisimmaksi.

Maksuttomien hoitovälineiden ja -tarvikkeiden jakelun kokonaiskustannukset olivat vuonna 2022 Itä-Uudenmaan alueen kunnissa yhteensä noin 2,8M€ (pl. Myrskylä ja Pukkila). Asiakasvolyymeista johtuen suurimmat kustannukset aiheutuvat inkontinenssituotteista ja diabeteksen hoitotarvikkeista.

Esimerkiksi maksuttomien inkontinenssituotteiden kustannukset olivat Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kunnissa (pl. Myrskylä ja Pukkila) yhteensä noin 645 000€. Merkittäviä kustannuksia aiheuttavat myös esimerkiksi kroonisten haavojen hoidot, jos hoitovastetta ei saada käyttöön otetuilla tuotteilla vaan hoidot pitkittyvät.

Ehdotus

Sosiaali- ja terveysjohtaja:

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta hyväksyy Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hoitotarvikejakelun ohjeistuksen.

Kokouskäsitely

Puheenjohtaja lisäsi teknisenä korjauksena pykälätekstiin:

Terveydenhuollon ammattilainen voi myöntää maksuttomuuden heti hoidon alkaessa mikäli tarve tulee olemaan pysyvä tai pitkäaikainen.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta hyväksyi yksimielisesti teknisen korjauksen jälkeen Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hoitotarvikejakelun ohjeistuksen.

Eriävä mielipide

§ 22

Vastaus aluevaltuutettujen aloitteeseen: Lääkäriin, farmaseutin ja sairaanhoitajan moniammatillinen tiimitysmalli osaksi turvallista ja tarkoituksenmukaista lääkehoitoa.

IUHVADno-2023-658

Liitteet

1 Liite Aloite IU moniammatillinen tiimityö lääkehoito

2 Bilaga: Motion om förslag till modell med multiprofessionellt teamarbete som en del av trygg och ändamålsenlig läkemedelsbehandling.

Valmistelu ja lisätiedot:

hoitotyön johtaja Heli Sjöblom, heli.sjoblom2(at)itauusimaa.fi

johtava lääkäri Susanna Varilo, etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Aloitteen sisältö lyhyesti

Aloitteessa todetaan, että vanhusten avohoidossa ja asumispalveluja tarjoavissa yksiköissä on iso riski lääkehoidon virheille. Monilla on käytössä tarpeettomia lääkkeitä ja tutkimusten mukaan osa lääkkeistä voi olla ikäihmiselle sopimattomia. Lääkevirheiden minimoimiseksi esitetään lääkärin, farmaseutin ja sairaanhoitajan moniammatillisen tiimitysmallin käyttöönottoa Itä- Uudenmaan hyvinvointialueella. Moniammatillisen lääkehoidon arvioinnin jälkeen potilaan lääkitys olisi tarkoituksenmukainen ja harkittu.

Palvelujen nykytila

Sosiaali- ja terveysministeriön asiakas- ja potilasturvallisuusstrategiassa lääkehoidon turvallisuuden tavoitteeksi on linjattu hyvinvointialueen toimintatapojen yhtenäistäminen, riittävän kliinisen farmasian palvelujen tarjoaminen yksikkötasolla ja katkeamaton lääkehoitoprosessi läpi palveluketjujen. Turvallisen lääkehoidon perusedellytyksenä on, että asiakkaan hoitoon osallistuvilla on ajantasainen tieto potilaan käytössä olevista lääkkeistä.

Kanta- palvelun sähköinen lääkityslista on tulossa käyttöön avohoidon osalta aikaisintaan vuoden 2025 lopussa. Monessa tilanteessa asiakas itse on ainut henkilö, joka tietää mitä lääkkeitä hänellä on käytössä (ml. osastohoito-, resepti-, itsehoitolääkkeet ja ravintolisät). Lisäksi Itä- Uudenmaan hyvinvointialueella käytössä olevien asiakas- ja potilastietojärjestelmien moninaisuuden vuoksi lääkityslistojen ajantasaisuus on erityinen haaste. Alueen terveysasemat ovat säännöllisesti kampanjoineet HUS:n ja alueen lähiapteekkien kanssa paperisten lääkelistojen tärkeydestä. Kun asiakas siirtyy säännöllisen palvelin piiriin kokonaiskuva lääkityksistä saattaa olla usein epäselvä.

Hyvinvointialueen lääkehoitosuunnitelmassa on korostettu asiakkaan lääkityksen ajantasaisuuden selvittämistä ja lääkityslistan ylläpidon tärkeyttä. Yksikkökohtaisissa lääkehoitosuunnitelmissa on lisäksi kuvattava lääkehoitoa toteuttavien ammattihenkilöiden roolit ja vastuut lääkitystietojen päivittämisessä.

Hyvinvointialueilla on käynnistymässä erilaisia pilotteja lääkitysturvallisuuden parantamiseksi ja muun muassa osa Uudenmaan hyvinvointialueista ja Helsinki ovat suunnittelemassa lääkitysturvallisuuskoordinaattoripilottia yhteistyössä HUS Apteekin kanssa. Koordinaattorin työtehtäviin kuuluisivat muun muassa kliinisen farmasian palvelujen tunnistaminen sekä lääkehoidon vaaratapahtumien seuranta, analysointi ja turvallisten käytänteiden kehittäminen. Lisäksi tehtäviin kuuluu myös vastuualueiden tukeminen turvalliseen lääkehoitoon. Itä- Uudenmaan hyvinvointialueella ei toistaiseksi ole suunnitelmia lääkitysturvallisuuden työtehtävien keskittämisestä, vaan vastuu jakautuu johtavalle lääkärille, hoitotyön johtajalle, kehittämissyksikössä toimivalle potilas- ja asiakasturvallisuuden erityisasiantuntijalle sekä toiminnan vastuun näkökulmasta esihenkilöille ja työntekijöille.

Uudenmaan hyvinvointialueet voivat hankkia HUS Apteekilta kliinisen farmasian palveluita osana yhteistoimintasopimusta. Kliinisen farmasian palveluihin kuuluvat klinikaproviisoripalvelu, farmaseuttipalvelu (osastofarmasia) sekä erikseen sovittavat lääkityksen turvatarkastukset. Itä- Uudenmaan hyvinvointialueen voimassa olevassa sopimuksessa ei osastofarmasian tai kliinisen farmasian palvelut ole toistaiseksi mukana, mutta neuvottelut tästä kokonaisuudesta ovat käynnissä.

Johtopäätökset

Hyvinvointialue aloitti toimintansa 1.1.2023 ja uuden organisaation toiminta on vasta käynnistymässä. Kliinisen farmasian palvelujen osalta on ensisijaisesti kartoitettava alueellisesti nykyiset toiminnot ja selvítettävä palvelun tarve sekä tarvittavan tuen määrä erityisesti kotihoidon ja lyhytaikaisen palveluasumisen osalta. Selvitys tehdään vuoden 2023 aikana. Uudenmaan hyvinvointialueilla ja Helsingissä käynnistettyjen pilottien sekä alueellisen selvityksen pohjalta voidaan käynnistää keskustelu moniammatillisen tiimin resursoinnista lääkehoitoon ensisijaisesti yhteistyössä HUS Apteekin kanssa.

Ehdotus

Sosiaali- ja terveysjohtaja:

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta esittää Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hallitukselle, että edellä esitetty annetaan vastuksena valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta päätti yksimielisesti esittää Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hallitukselle, että edellä esitetty annetaan vastauksena valtuustoaloitteeseen.

§ 23

Vastaus aluevaltuutettujen aloitteeseen: Neurokirjonstrategian laatiminen Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle 19.4.2022

IUHVADno-2023-659

Liitteet

- 1 Aloite Neurokirjostrategian laatiminen
- 2 Bilaga Motion om utarbetandet av en strategi för det neuropsykiatriska spektrumet

Valmistelu ja lisätiedot:

sosiaalityön johtaja Hanna Kaunisto
apulaisylilääkäri Tanja Eklöf
etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Aloitteen sisältö lyhyesti

Aloitteessa todetaan, että neurokirjon häiriöiden määrä on ollut kasvussa sekä tuen ja palvelujen tarjonta ei ole kehittynyt tarpeen mukaisesti. Palvelujärjestelmä ei ole riittävästi kyennyt huomioimaan asiakkaiden yksilöllisiä tilanteita ja tarpeita, vaan palveluiden saamiselle on usein asetettu ehdoksi tietty diagnoosi, jonka perusteella tukea on voitu tarjota. Tämä on saattanut johtaa viiveisiin tuen saamisessa. Aloitteessa esitetään neurokirjon strategian luomista Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle.

Palvelujen nykytila

Palvelujärjestelmän aukot on tunnistettu kansallisella tasolla ja niitä on lähdetty jo osin paikkaamaan mm. lainsäädännön muutoksilla (mm. sosiaalihuoltolaki). Lainsäädännön muutosten lisäksi käynnissä on palveluketjutyö, myös neurokirjon palveluiden osalta.

Hyvinvointialueilla palvelujen kehittäminen tapahtuu palvelukokonaisuuksien ja palveluketjujen määrittämisen kautta. Palveluketjutyö palvelee sekä strategisena työkaluna että käytännön mallinnuksena toimijoille. Palveluketjut muodostavat palvelujen järjestäjälle myös palvelutuotannon ohjauskeinon sekä palvelun tuottajalle raamin ja säännöt, joiden mukaan toimia asiakkaiden kanssa. Palveluketjutyön avulla pystytään myös määrittelemään palvelujen laatua ja vaikuttavuutta sekä valvomaan palvelujen tuottamista.

Palvelukokonaisuuksien ja -ketjujen määrittelyn, ohjauksen ja seurannan käsikirja (julkari.fi)

Palveluketjutyö Uudenmaan alueella on aloitettu monen palvelukokonaisuuden osalta jo mm. Uusimaa 2019 -hankkeen aikana ja sitä on jatkettu yhteistyössä Uudenmaan alueen kuntien kanssa myös sen jälkeen. Neurokirjon palveluketjun määrittäminen on ollut työn alla Uudenmaan alueella yhteistyössä HUSin kanssa jo parin vuoden ajan. Tässä työssä ovat olleet mukana myös Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kunnat.

Palveluketjun kehittäminen saumattomaksi tulee vaatimaan hyvinvointialueilta lisäresursointia ja palvelujen priorisointia, sillä kunnissa näitä palveluita on ollut

hajanaisesti tarjolla. Joissain kunnissa neurokirjon haasteisiin ei ole ollut tukea saatavilla lainkaan. Hyvinvointialueuudistuksen jälkeen näiden palvelujen osalta on huomioitava, että merkittävässä roolissa ovat kuntiin jäävät palvelut sivistystoimessa ja varhaiskasvatuksessa, joissa voidaan havainnoida lapsen ja nuoren kehitystä ja toimintaa tavallisissa arjen toiminnoissa. Ne ovat tärkeä osa toimivaa palveluketjua sekä asiakkaan polun alkuvaiheessa, jolloin haasteita tunnistetaan, mutta myös tuettaessa asiakasta selviytymään arjessaan. Neurokirjon asiakkaat eivät aina tarvitse erityistä hoitoa, vaan usein suurimmat haasteet kohdataan ympäristön suhtautumisessa ja arjen järjestelyissä (mm. koulujen suuret ryhmäkoot, pedagogiikka, opetuksen ja kasvatuksen rakenteet, työelämän vaatimukset).

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella on tehty mm. ADHD – palveluketju (lapset ja nuoret), jonka mukaan myös käytännössä pyritään jo toimimaan. ADHD:n diagnostiikka tehdään perusterveydenhuollon palveluissa ja lasten ja nuorten osalta koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa. Haasteena nykytilanteessa on, että ADHD-diagnostiikka on pääasiassa siirtynyt opiskeluhuollon vastuulle. Resurssisuositukset eivät opiskeluhuollossa huomioi täysimääräisesti sitä tarvetta, jonka sekä ADHD että muut neurokirjon lisääntymässä olevat vaikeudet ovat kohdentaneet opiskeluhuollon palveluiden hoidettavaksi. Hyvinvointialueella ei ole vielä täysin toimivaa moniammatillista työryhmärakennetta, joka vahvistaisi palveluketjun toimivuutta ja varmistaisi oikeanlaisen avun saamisen oikea-aikaisesti. Myös aikuisten osalta nämä ylisektoriset rakenteet vielä puuttuvat. Riittävän laajan ja kattavan osaamistason luominen ja ylläpitäminen palveluissa on pitkäjänteistä ja aikaa vievää.

Nuorten osalta jonkin verran parannusta tuo nuorten mielenterveys- ja päihdeyksikön perustaminen alueelle, jonka ympärille voidaan myös koota ko. ikäryhmää tukevia palveluita ja tiivistää yhteistyötä perustason, keskivaikean hoitotason ja erikoissairaanhoidon välillä.

Viime vuosien aikana koulutusta on tarjottu lasten ja nuorten osalta koko alueelle, ja aikuisten osalta HUS on järjestänyt koulutuksia 3–4 kertaa vuodessa. Näitä on tarve jatkaa ja monipuolistaa entisestään.

Palveluketjujen kehittäminen Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue aloitti toimintansa 1.1.2023. Uudistuksen yhteydessä palveluketjuihin vaikuttavat organisaatorakenteet muuttuivat ja toiminta vasta hakeutuu uomiinsa. Mm. lääkinnällisen kuntoutuksen palvelut keskitettiin terveystoimintoihin ja alueen kunnissa toimineet kuntoutustyöryhmät lopettivat toimintansa. Tällä on ollut vaikutuksia palvelujen saatavuuteen väliaikaisesti, mutta alueellinen toiminta on kehittymässä ja tilanne paranee. Pääsääntöisesti kuitenkin palvelut toimivat kuten ennenkin ja mm. ADHD - hoitopolkua toteutetaan alueella melko yhtenäisesti, olemassa olevien resurssien puitteissa.

Henkilöstön osaamisen lisääminen neurokirjon haasteiden tunnistamisessa ja hoitamisessa/ tukemisessa on lähitulevaisuuden tavoitteena. Lasten ja nuorten osalta toimintaa ja osaamista kehitetään erityisesti Lasten, nuorten ja perheiden palveluissa, vammaispalveluissa sekä mielenterveys- ja päihdepalveluissa (erit. nuorten tuki). Asiakasnäkökulman vahvistamisessa tarvitaan mm. kokemusasiantuntijatoimintaa, jota kehitetään tällä hetkellä myös RRP-hankerahalla. Samoin hankerahalla tuetaan hoitopolkujen työstämistä edelleen. Hankkeessa on erillinen pilotti 6–12-vuotiaiden

lasten Nepsy -palveluihin – tästä konkreettinen esimerkki on nepsy omahoito-ohjelman julkaiseminen.

Aikuisten neurokirjon haasteiden tunnistamisessa ja hoidossa päävastuu on perusterveydenhuollossa ja lääkinnällisen kuntoutuksen palveluissa. Myös aikuissosiaalityön palveluissa neurokirjon asiakkaille voidaan räätälöidä palveluita esim. sosiaalisen kuntoutuksen sisällä ja asiakkaiden työllisyyttä sekä osallisuutta tukien.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteissa ja yhdyspintayhteistyössä neurokirjon asiakasryhmään tulee kiinnittää myös erityishuomiota. Tulevaisuudessa tähän voidaan vaikuttaa mm. hyvinvointialueen ja kuntien yhteisiä hyvinvointisuunnitelmia laatimalla. Sivistyksen ja nuoristoimen sekä kolmannen sektorin rooli on erittäin merkittävä, kun puhutaan arjen ympäristön turvallisuudesta ja kannustavuudesta nepsy- oireileville henkilöille.

Lopuksi

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella valmistellaan palvelustrategiaa mutta työ ja käsittely ovat vielä kesken. Palvelustrategiassa tullaan painottamaan mm. ennaltaehkäisyyn merkitystä ja ensisijaisuutta, sujuvia palveluketjuja ja digitaalisten palvelujen kehittämistä. Strategian alla on yksityiskohtaisia ohjelmia ja suunnitelmia, joiden alle sijoittuvat myös palveluketjut. Palveluketjutyötä jatketaan alueella ja edetään kansallisten ohjeiden ja Uudenmaan alueella tehdyn kehittämistyön linjaa seuraten.

Hyvinvointialue käyttää saamaansa RRP-hankerahaa palvelujen kehittämiseen, ja suunnitelmissa mukana ovat myös neurokirjon palvelut. Hankerahaus jatkuu vuoteen 2025 saakka. Palveluiden järjestäytyttyä uuden organisaation mukaisesti, päästään sopimaan tarkemmin myös yhteistyörakenteista sekä hyvinvointialueen sisällä että yhdyspinoilla kuntien ja järjestöjen kanssa. Henkilöstön osaamista neurokirjon haasteiden tunnistamiseen ja hoitamiseen tullaan lisäämään mm. koulutuksen avulla. Resursointia ja palvelujen järjestämisen tapaa arvioidaan hyvinvointialueella tuotettuun tietoon perustuen.

Ehdotus

Sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja:

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta esittää Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hallitukselle, että edellä esitetty annetaan vastauksena valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta päätti yksimielisesti esittää Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hallitukselle, että edellä esitetty annetaan vastauksena valtuustoaloitteeseen.

§ 24

Vastaus aluevaltuutettujen aloitteeseen: Palveluseteleiden käyttö jalkahoitopalveluiden tehostamiseksi 17.5.2022

IUHVADno-2023-668

Liitteet

- 1 Aloite palveluseteleiden käyttö jalkojenhoitopalveluiden tehostamiseksi
- 2 Bilaga Användning av servicesedlar för att effektivisera fortvårdsstjänsterna

Valmistelu ja lisätiedot:

terveyspalveluiden vastuualuejohtaja Carita Schröder,
lääkinnällisen kuntoutuksen palveluiden tulosityksikköpäällikkö Annina Alexandersson
etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Aloitteen sisältö lyhyesti

Aloitteessa todetaan, että muutokset terveydentilassa ja eri sairauksiin liittyvät lääkitykset voivat heikentää jalkaterveyttä. Aloitteentekijät korostavat, että hyvinvointialueella on tärkeää kehittää jalkaterveyttä tukevaa toimintakulttuuria. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen keskisellä alueella toimii yksi jalkojenhoitaja mutta riittävien palveluiden turvaamiseksi aloitteessa esitetään palveluseteleiden lisääntyvää käyttöä.

Vastaus aloitteeseen

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen yhteisten terveyspalveluiden vastuualue (lääkinnällisen kuntoutuksen tulosityksikkö ja terveyskeskuspalveluiden tulosityksikkö) toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Vastauksessa käytetään jalkahoidon/jalkahoitajan sijasta termejä jalkaterapia /jalkaterapeutti, koska nämä ovat vakiintuneita termejä, joita käytetään virallisissa valtakunnallisissa ohjeissa ja julkaisuissa.

Julkisen terveydenhuollon jalkaterapian perusteena on aina asiakkaan/kuntoutujan yksilöllisesti arvioitu tarve, joka kirjataan asiakkaan hoitosuunnitelmaan. Jalkaterapiaa voi toteuttaa jalkaterapeutin (AMK) koulutuksen saanut henkilö, jolle Valvira on myöntänyt ammatinharjoittamisoikeuden (Sosiaali- ja terveysministeriö, 2022).

Sosiaali- ja terveysministeriön (2022) ohjeistuksen mukaan lääikinnällisen kuntoutuksen mukaiseen jalkaterapiaan tulee ohjata:

- Diabeetikot, joilla on jalkojen riskiarvioinnin luokkaan 2 tai 3 kuuluvat jalat.
- Nivelreuma-, psoriasisriitti- ja muut nivel tulehduspotilaat, joilla on jaloissa deformiteettejä ja haavaumariski sekä huomattavia vaikeuksia hoitaa jalkojaan esimerkiksi käsien, lonkkien ja polvien liikerajoitusten vuoksi.
- Potilaat, joilla on neurologinen sairaus tai polyneuropatia ja haavauma nyt tai aiemmin.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella on yksi jalkaterapeutin toimi, joka siirtyi Porvoon kaupungilta Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen lääkinällisen kuntoutuksen tulosityksikköön (keskinen alue). Jalkaterapiaan tarvitaan aina lähete. Lähetteen tekee lääkäri tai hoitaja, ja sen perusteella hyvinvointialueen jalkaterapeutti arvioi jalkaterapian tarpeen. Nykyinen jonotilanne hyvinvointialueen jalkaterapiaan on keskimäärin noin neljä viikkoa.

Läntisen ja itäisen alueen osalta jalkaterapeutin palveluja ostetaan yksityisiltä palveluntuottajilta. Palvelu toteutetaan myöntämällä asiakkaalle henkilökohtainen maksusitoumus jalkaterapiaan. Ostopalveluiden piiriin ohjataan ja hyvinvointialueen omassa lääkinällisen kuntoutuksen tulosityksikössä hoidetaan asiakkaita, jotka täyttävät yllä mainitut sosiaali- ja terveysministeriön ohjeistamat kriteerit.

Jalkaterapeutin lääkinällisen kuntoutuksen turvaamiseksi tulosityksikkö seuraa hoitotakuun toteutumista myös oman jalkaterapeutin aikojen osalta ja myöntää tarvittaessa maksusitoumuksia asiakkaille. Lääkinällisen kuntoutuksen tulosityksikkö pyrkii jatkossakin varmistamaan jalkaterapeutin hoidon saatavuuden yhdistämällä omaa palvelutuotantoa ja ostopalveluja. Palveluseteleiden käyttöönotto jalkaterapian osalta ei ole tällä hetkellä ajankohtaista, koska toiminta pystytään turvaamaan nykyisillä maksusitoumuskäytännöillä.

Ehdotus

Sosiaali- ja terveysjohtaja

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta esittää Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hallitukselle, että edellä esitetty annetaan vastauksena valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta päätti yksimielisesti esittää Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hallitukselle, että edellä esitetty annetaan vastauksena valtuustoaloitteeseen.

§ 25

Vastaus aluevaltuutettujen aloitteeseen (17.5.2022): Seniorineuvolatoiminnan pilotoinnin käynnistäminen.

IUHVADno-2023-676

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite seniorineuvoloiden pilotointi IU-HVA:lla
- 2 Bilaga: Motion pilotprojekt på seniorrådgivningar

Valmistelu ja lisätiedot:

vastuualuejohtaja, ikääntyvien palvelut Kirsi Oksanen
vastuualuejohtaja, yhteiset terveysterveyst, Carita Schröder
hoitotyön johtaja Heli Sjöblom, heli.sjoblom2(at)itauusima.fi
sähköposti: etunimi.sukunimi(at)itauusima.fi

Aloitteen sisältö lyhyesti

Aloite koskee seniorineuvoloiden pilotoimista Itä- Uudenmaan hyvinvointialueella. Aloitteessa esitetään budjettivarausta vuoden 2023 talousarviosta lähtien eläkeläisten ennaltaehkäisevään terveydenhuoltoon sekä seniorineurolamallin pilotoimiseen esimerkiksi 1- 3 paikkakunnan tai koko Itä- Uudenmaan hyvinvointialueella. Lisäksi aloitteessa esitetään, että aluevaltuusto selvittää EU- instrumenteista mahdollisesti haettavissa olevat kehittämisvarat seniorineurolahankkeelle.

Seniorineuvola on kokeiltu muun muassa nykyisellä Pohjois- Pohjanmaan hyvinvointialueella. Toimintaperiaatteena on kutsua laajaan terveystarkastukseen henkilöt, jotka siirtyvät työelämästä vanhuuseläkkeelle ja tippuvat työterveyshuollon palvelujen ulkopuolelle. Terveystarkastuksilla pyritään löytämään piilevät kansansairaudet ja ohjamaan asiakkaat palvelujen piiriin. Toimintaa on muun muassa Raahen alueella keskitetty kouluterveydenhuollon kesälomiin, jolloin on pystytty välttämään lisäkustannuksia.

Palvelujen nykytila

Terveystarkastuslain (13§) mukaan terveystarkastus on sisällytettävä kaikkiin palveluihin ja tarpeelliset terveystarkastukset on järjestettävä. Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden terveys- ja sosiaalipalveluista (12§) velvoittaa terveellisten elintapojen ja toimintakyvyn edistämiseen ohjauksen kautta.

Ikä- ja aikuisneuvoloista on useita pilotointeja ja jalkautettuja toimintamalleja, joista esimerkiksi Raahessa pitkään toimineista ikä- ja aikuisneuvolapalveluista on saatu hyviä kokemuksia. Tällä hetkellä Raahen aikuisneuvolassa tehdään 68-vuotiaille laajoja terveystarkastuksia, ohjataan palvelujen piiriin riskikartoituksen perusteella ja annetaan muun muassa elämäntapaohjausta. Raahen ikäneuvolassa tehdään muun muassa omaishoitajien, leskeksi jääneiden ja yksinasujien terveystarkastuksia.

Toimintamallia ei ole vielä laajennettu koko Pohjois- Pohjanmaan hyvinvointialueelle. Usealla hyvinvointialueella käydään tällä hetkellä keskustelua aikuisneuvolatoiminnan käynnistämisestä.

Aikuisväestön ikäsidonnoista laajoista terveystarkastuksista on kokeiluja myös Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella. Sipoossa edelleen toiminnassa oleva aikuisneuvola vastaa pitkälti seniorineuvolan toimintamallia. Siellä kutsuttuihin ovat kuuluneet 40 vuotiaat miehet ja 50 vuotiaat naiset. Muilta osin aikuisneuvolan toimintaan ovat kuuluneet muun muassa kansansairauksien riskiin kuuluvien tunnistaminen ja ohjaus sekä muun muassa psykososiaalinen tuki, painonhallinnan tuki, tupakoinnin lopettamisen tuki ja unettomuuden hoitoa.

Porvoossa on kutsuttu yli 65- vuotiaita terveystarkastuksiin kokeiluluonteisesti vuoden 2016-17 aikana. Kokemuksen perusteella laajoille terveystarkastuksille ei koettu tarvetta eikä kokeilua jatkettu. Palautteiden perusteella myös peruuttamattomien poisjääntien määrä oli kokeilussa melko merkittävä. Tukea elämäntapamuutosten tekemiseen tarjotaan tällä hetkellä terveysasemien vastaanotoilta koko hyvinvointialueella. Myös omaishoitajien terveystarkastukset toteutetaan terveysasemilla (laki omaishoidon tuesta 3a§). Ikääntyvien palveluissa vanhuuseläkkeelle siirtyvää ohjataan palveluohjauksen kautta.

Laajojen ikäsidonnoisten terveystarkastusten sijaan olisi tarpeen miettiä, miten tavoitamme kansansairauksien riskiryhmät ja miten pystymme kohdistamaan tarpeen mukaisia palveluja esimerkiksi vanhuuseläkkeelle siirtyville. Palvelut voidaan jakaa digipalveluihin, vuorovaikutteisiin etäpalveluihin sekä kasvokkain tapahtuviin vastaanottopalveluihin. Kevyempien terveystarkastusten siirtäminen digipalveluiksi vapauttaa terveydenhuollon niukkaa resurssia paljon palveluita ja monialaisia palveluita tarvitsevien käyttöön. Työelämästä pois siirtyvien ikäryhmässä on enenevässä määrin digiosaamista ja valmiutta digitaalisten palveluiden hyödyntämiseen. Tärkeää olisi pystyä integroimaan monialaiset palvelut muun muassa matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalvelut sekä sosiaalipalvelut kyseisen kohderyhmän terveystarkastuksiin kustannustehokkaasti ja vaikuttavasti. Myös yhteistyö kolmannen sektorin kanssa on tässä kohdin merkittävää.

Johtopäätökset:

Alueen terveysasemien jonotilanne on tällä hetkellä haasteellinen erityisesti hoitotakuun voimaantumisen ja työntekijäpulan valossa eikä laajoille uusille kivijalkapalvelun toimintoille ole realistisia mahdollisuuksia. Porvoossa aloitettu Omatimi on laajennettu kaikille alueen terveysasemille pitkäaikaissairaiden ja paljon palveluita tarvitsevien toimintamalliksi. Omatimin sisällä hiotaan RRP-hankekokonaisuuteen liittyen paraikaa toimintaprosesseja monimuotoisen avun ja tuen piirissä olevien asiakkaiden hoidon jatkuvuuden turvaamiseksi ja toisaalta tarkastellaan myös uudelleen asiakkuuskriteerejä sekä -prosesseja kasvokkain tapahtuvan vastaanottoiminnan tarpeen näkökulmasta. Tavoitteena on yhdistää digitaaliset palvelut kiinteäksi osaksi prosesseja.

Aikuis- tai seniorineuvolan alle liittyvät palvelut ovat tällä hetkellä olemassa, mutta niitä ei tarjota seniorineuvolan nimellä eivätkä tarkoita ikäsidonnoisia

terveystarkastuksia. Aikuis- tai seniorineuvolatoiminnan palveluista suurin osa voidaan keskittää tulevan digisotekeskuksen alle eikä ole tarkoituksenmukaista käyttää palveluun terveysasemien kivijalkapalveluja.

Ehdotus

Sosiaali- ja terveysjohtaja:

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta esittää Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hallitukselle, että edellä esitetty annetaan vastauksena valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta päätti yksimielisesti esittää Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hallitukselle, että edellä esitetty annetaan vastauksena valtuustoaloitteeseen.

§ 26

Vastaus aluevaltuutettujen aloitteeseen: Voimaperheet-toimintamallista apua lasten mielenterveyden tukemiseen pilotointina

IUHVADno-2023-249

Liitteet

- 1 Aloite voimaperhemalli hyvinvointialueelle
- 2 Bilaga Motion: Kraftfamiljer i form av pilotprojekt för att stödja barns psykiska hälsa

Valmistelu ja lisätiedot:

tulosyksiköpäällikkö, perhe- ja sosiaalipalvelut, Katarina Alhovuori
vastuualuejohtaja, perhe- ja sosiaalipalvelut, Ilona Koskenniemi
etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Silja Metsola on tehnyt valtuustoaloitteen 23.1.2023 jossa ehdotetaan Voimaperheet-toimintamallin käyttöönottoa tai pilotointiin Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella. Toimintamallissa puututaan lasten käyttäytymishäiriöihin jo neuvolassa ja ajatuksena on, että vanhemmat saavat työkaluja itseopiskeluohjelman, tietopakettien sekä puhelimen että internetin välityksellä. Toimintamallin tavoitteena on tukea lasta ja perheitä ennaltaehkäisevästi sekä vähentää erikoissairaanhoidon kustannuksia.

Valtuustoaloitetta ja siihen liittyvää vastausta on käsitelty yhdessä varhaisen tuen, neuvolan ja kouluterveydenhuollon palveluvastaavien Kristina Huopalaisen ja Marjo Karppisen kanssa. Lisäksi lasten mielenterveyspalveluiden kehittämisestä on keskusteltu vastaavien terveydenhoitajien kanssa, prevention ylilääkäri Tanja Eklöfin ja perheneuvolan esihenkilön Netta Berglöf-Haverisen kanssa.

Selvitystä tehtäessä yllä mainittujen ammattilaisten yhteinen näkemys on, että hyvinvointialueella on luotava yhtenäinen malli ja hoitopolku lasten ja nuorten mielenterveysongelmien ennaltaehkäisemiseksi ja hoitamiseksi. Prevention apulaisyllilääkäri Tanja Eklöf on mm. tuonut esille, että tarvitsemme hyvinvointialueelle yhteisen neopsy-tiimin, joka koordinoi neuropsykiatristen haasteiden kanssa kamppailevien lasten ja vanhempien palveluita, kuten nepsy-valmennusta. Nuorisosaseman perustaminen tulee olemaan iso parannus, mutta yhtä tärkeää on myös saada selkeät rakenteet ja riittävät resurssit nuorempien lasten mielenterveyden tukemiseen.

Vastausta laatineen työryhmän yhteinen näkemys on, että Voimaperheet toimintamallin pilotointi ja käyttöönotto ei tällä hetkellä ole mahdollinen ja tarkoituksenmukainen toimintamalli alueen resursseja ja tarpeita silmällä pitäen. Voimaperheet-materiaali on hyvä ja toimiva, mutta vaatii sen kaltaisia henkilöstöresursseja, että sitä ei ole mahdollista toteuttaa. Tällä hetkellä hyvinvointialueella pyritään varmistamaan, että henkilöstö pystyy tarjoamaan lakisääteiset neuvolapalvelut. Voimaperheet- toimintamalli on myös melko kallis ja tämän hetken arvio on, että on kustannustehokkaampaa panostaa olemassa olevien toimintamallien, kuten Perhepolun kehittämiseen, joihin alue on jo saanut hankerahoitusta. Vastausta laatinut työryhmä on hyvinvointialueen toiminnan alussa jo todennutkin, että yksi alueen haasteista on, että erilaisiin kehittämishankkeisiin on

saatu rahoitusta, mutta että alueella ei ole henkilöstöä, joka ehtisi ottaa eri työmalleja käyttöön. Alueen henkilöstöä on jo nykyisellään koulutettu esim. Terapiat etulinjaan-hankkeen kautta, mutta tilanteessa, jossa neuvola ja opiskelijahuolto eivät kykene turvaamaan lakisääteisten palveluiden tuottamista, on mahdotonta vielä ottaa käyttöön muita toimintamalleja.

Tämän hetken suunnitelmana on, että neuvolan ja opiskelijahuollon esihenkilöt saadaan valittua. Tämän jälkeen pystymme luomaan yhteistyörakenteet mm. alueen preventiivisen yksikön ja perheneuvoloiden kanssa. Myös on tarpeen kartoittaa jo käytössä olevat toimintamallit, kuinka paljon niihin on jo nykyisellään koulutettu henkilöstöä ja mitä resursseja tai rakenteita tarvitsemme näiden tehokkaaseen hyödyntämiseen. Myös lakisääteisten palveluiden tuottaminen on turvattava, samoin jo olemassa olevien hankkeiden kytkeminen käytännön toimintaan.

Johtopäätökset

Itä-Uusimaan hyvinvointialueen neuvolatyössä ei tässä vaiheessa ole riittävästi voimavaroja perustyön ohessa ottaa käyttöön voimaperhe -toimintamallia.

Ehdotus

Sosiaali- ja terveysjohtaja:

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta esittää Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hallitukselle, että edellä esitetty annetaan vastauksena valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta päätti yksimielisesti esittää Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hallitukselle, että edellä esitetty annetaan vastauksena valtuustoaloitteeseen.

§ 27

Vastaus aluevaltuuttettujen aloitteeseen: Lukureseptin käyttöönotosta neuvoloissa

IUHVADno-2023-253

Liitteet

- 1 Aloite, lukureseptit
- 2 Bilaga: Läsrecept till rådgivningen

Valmistelu ja lisätiedot:

tulosyksikköpäällikkö, perhe- ja sosiaalipalvelut, Katarina Alhovuori
vastuualuejohtaja, perhe- ja sosiaalipalvelut, Ilona Koskenniemi
etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Valtuustoaloitetta on käsitelty yhdessä neuvolatoiminnasta vastaavan palveluvastaavan ja läntisen alueen neuvolan vastaavan terveydenhoitajan kanssa. Hyvinvointialueella on yhteensä 10 neuvolan toimipistettä, joista lukureseptejä jaettaisiin.

Valtuustoaloitetta on myös käsitelty Sipoon, Porvoon ja Loviisan kirjastotoiminnasta vastaavien esimiesten kanssa. Selvitys päätettiin tässä vaiheessa tehdä kolmen suurimman kunnan kirjastojen kanssa, jotka tulisivat olemaan päävastuussa toimintamallin kehittämisestä ja käytännön tehtävien toteuttamisessa. Jatkossa myös Itä-Uudenmaan muiden kuntien kirjastojen edustajat otetaan mukaan yhteistyöhön.

Selvitystä tehtäessä Sipoon, Porvoon ja Loviisan kirjastojen esimiehet kertoivat jo olemassa olevista toimintamalleista, joilla pyritään tukemaan lasten lukemista. Kirjastoilla on mm. vauvaperhetapaamisia, erilaisia ryhmiä ja lukunurkkauksia. Kirjastot ovat myös tehneet neuvoloiden kanssa jo aikaisemmin yhteistyötä. Edelleen on kuitenkin huomattu, että on perheitä, jotka ajattelevat, että kirjasto on hiljainen tila, johon ei sovi tulla pienten lasten kanssa. Tästä syystä kaikenlainen yhteistyö tiedon levittämiseksi ja perheiden kannustamiseksi on tarpeen ja kaikkien kolmen kunnan kirjastojen edustajat ilmoittivat lähtevänsä mukaan Lukuresepti-toimintamallin kehittämiseen.

Tehty suunnitelma:

Lukuresepti-toimintamallin käyttöönottamiseksi on sovittu, että hyvinvointialueen edustajat kutsuvat seuraavaksi alueen kuntien kirjastojen edustajat yhteiseen kokoukseen kevään aikana. Toimintamallin käyttöönotto vaatii mm. tarkemman tutustumisen Pälkäneen toimintamalliin, itse lukureseptin ja siihen liittyvän ohjeen laatimisen ja kääntämisen, henkilöstön ja asiakkaiden tiedottamisen, mahdollisten kustannusten kartoittamisen ym. Toimintamallin käyttöönoton edellytyksenä on myös, että neuvolan muut, lakisääteiset tehtävät on varmistettu, mutta tavoitteena ja tahtotilana on ryhtyä suunnittelemaan mallin käyttöönottoa mahdollisimman pian.

Ehdotus

Sosiaali- ja terveysjohtaja:

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta esittää Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hallitukselle, että edellä esitetty annetaan vastauksena valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta päätti yksimielisesti esittää Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hallitukselle, että edellä esitetty annetaan vastauksena valtuustoaloitteeseen.

§ 28

Vastaus aluevaltuutettujen aloitteeseen: Matalan kynnyksen mielenterveyspalvelun toteuttamisesta jokaisen kunnan alueella

IUHVADno-2023-674

Liitteet

- 1 Aloite matalan kynnyksen miestä aloitus
- 2 Bilaga: Motion om genomförande av mentalvård med låg tröskel i alla kommuner

Valmistelu ja lisätiedot:

tulosyksiköpäällikkö, perhe- ja sosiaalipalvelut, Ville Heininen
mielenterveys- ja päihdepalvelujen esihenkilö, perhe- ja sosiaalipalvelut, Meritte Nyqvist
vastuualuejohtaja, perhe- ja sosiaalipalvelut, Ilona Koskenniemi
etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Itä-Uudenmaan alueella on kehitetty aikuisten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluita intensiivisesti nyt jo yli kahden vuoden ajan. HUS terapiat etulinjaan hankkeen sekä alueen yhteiskehittämisen tuloksena on tuotettu uudenlainen hoidonporrastus, sähköinen hoitoonohjausmalli sekä otettu käyttöön uusia tutkimuksiin perustuvia hoitomenetelmiä, jotka tekevät sujuvammaksi kuntalaisten oikea-aikaisen ja oikeatasoisen hoitoon pääsemisen. Kehittämisen tuloksena on pystytty purkamaan palveluita pitkään rasittanut jonotilanne ja hoitoon pääsy toteutuu jo tällä hetkellä huomattavasti aikaisempaa nopeammin. Malli on pilotoitu Porvoossa ja vuoden 2023 aikana sitä jalkautetaan koko alueelle. Jokaisessa kunnassa Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella toimii mielenterveys- ja päihdepalveluita tarjoava palvelu. Uutena palvelumuotona loppuvuoden 2023 aikana käynnistyy nuorten moniammatillinen mielenterveys- ja päihdeyksikkö.

Itä-Uudellamaalla on vahvistettu yhteistyötä sekä kumppanuutta mielenterveys- ja päihdejärjestöjen kanssa. Yhteistyön tavoitteena on laajentaa kuntalaisten mahdollisuuksia saada tukea ja apua varhaisessa vaiheessa myös järjestötoimijoilta. Keväällä 2023 perustettava Kumppanuustalon toimijat tarjoavat Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen asukkaille lisää tukivalikoimaa ehkäisemään mielenterveyden heikkenemistä, riippuvuusluonteista pelaamista, päihteenkäyttöä sekä lähisuhde -ja muuta väkivaltaa, anonyymisti. Palveluita tarjotaan fyysisessä toimipisteessä Porvoossa, jalkautumalla alueen kuntiin sekä sähköisten palveluiden avulla.

Hyvinvointialueella vahvistetaan ja laajennetaan monialaista Etsivän työn mallia, jossa työskennellään ihmisten parissa kaduilla, heidän omassa elinpiirissään ja arkiympäristössään. Etsivän työn työntekijöinä toimivat sosiaali- ja terveydenalan ammattilaiset. Etsivä työ jalkautuu säännöllisesti tarjoamaan apua ihmisille, jotka eivät sitä itse ehkä jaksaa tai osaa etsiä. Työn tavoitteena on myös vähentää päihteenkäytöstä aiheutuvia ympäristöongelmia ja näin lisätä asuinalueiden viihtyvyyttä ja turvallisuutta. Työntekijät neuvovat sekä ohjaavat avun tarpeessa olevia

henkilöitä. Asiointi onnistuu ajanvarauksettomasti ja anonyymisti. Alustava tilannearvio tehdään siellä missä ihminen kohdataan ja tarvittaessa hänet saatetaan palveluiden piiriin.

Todetaan, että hyvinvointialueen kunnissa on esitetyn kaltainen toiminta käynnissä.

Ehdotus

Sosiaali- ja terveysjohtaja:

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta esittää Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hallitukselle, että edellä esitetty annetaan vastauksena valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta päätti yksimielisesti esittää Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hallitukselle, että edellä esitetty annetaan vastauksena valtuustoaloitteeseen.

§ 29

Vastaus aluevaltuuttettujen aloitteeseen: Mielenveys ei odota - terapiatakuu täytyy toteuttaa

IUHVADno-2023-666

Liitteet

- 1 Aloite Mielenveys ei odota - terapiatakuu täytyy toteuttaa
- 2 Bilaga Motion Pyskisk hälsa väntar inte- terapigarantin måste förverkligas

Valmistelu ja lisätiedot:

tulosyksiköpäällikkö, perhe- ja sosiaalipalvelut, Ville Heininen
mielenveys- ja päihdepalvelujen esihenkilö, perhe- ja sosiaalipalvelut, Meritte Nyqvist
vastuualuejohtaja, perhe- ja sosiaalipalvelut, Ilona Koskenniemi
etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Eduskunta ei hyväksynyt kansalaisaloitetta terapiatakuusta (KAA 10/2019 vp), jossa terapiaan pääsyn enimmäisajasta olisi säädetty erikseen. Palvelut, joita ei koske seitsemän vuorokauden hoitotakuu, tulee järjestää kohtuullisessa ajassa enintään kolmen kuukauden kuluessa tai hoito- tai kuntoutussuunnitelman mukaisesti. Itä-Uudenmaan alueella on kahden edellisen vuoden aikana satsattu aikuisten ja nuorten matalan kynnyksen mielenveys- ja päihdepalveluiden kehittämiseen. HUS terapiat etulinjaan -hankkeen sekä alueen yhteiskehittämisen tuloksena on tuotettu uudenlainen hoidonporrastus, sähköinen hoitoonohjausmalli sekä otettu käyttöön uusia tutkimuksiin perustuvia hoitomenetelmiä, jotka tekevät sujuvammaksi kuntalaisten oikea-aikaisen ja oikeatasoisen hoitoon pääsemisen. Kehittämisen tuloksena on pystytty purkamaan palveluita pitkään rasittanut jonotilanne ja hoitoon pääsy toteutuu jo tällä hetkellä huomattavasti aikaisempaa nopeammin. Malli on pilotoitu Porvoossa ja vuoden 2023 aikana sitä jalkautetaan koko alueelle. Jokaisessa kunnassa Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella toimii mielenveys- ja päihdepalveluita tarjoava palvelu.

Uutena palvelumuotona loppuvuoden 2023 aikana käynnistyy nuorten moniammatillinen mielenveys- ja päihdeyksikkö. Keväällä 2023 perustettava Kumppanuustalon toimijat tarjoavat Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen asukkaille lisää tukivalikoimaa ehkäisemään mielenveyden heikkenemistä, riippuvuusluonteista pelaamista, päihteidenkäyttöä sekä lähisuhde -ja muuta väkivaltaa, anonyymisti. Itä-Uudellamaalla on vahvistettu yhteistyötä sekä kumppanuutta mielenveys- ja päihdejärjestöjen kanssa. Yhteistyön tavoitteena on laajentaa kuntalaisten mahdollisuuksia saada tukea ja apua varhaisessa vaiheessa myös järjestötoimijoilta.

Todetaan, että hyvinvointialueen kunnissa on esitetyn kaltainen toiminta käynnissä.

Ehdotus

Sosiaali- ja terveysjohtaja:

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta esittää Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hallitukselle, että edellä esitetty annetaan vastauksena valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta päätti yksimielisesti esittää Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hallitukselle, että edellä esitetty annetaan vastauksena valtuustoaloitteeseen

§ 30

Vastaus aluevaltuutettujen aloitteeseen: Työkyvyn tuen palvelukokonaisuudesta

IUHVA Dno-2023-251

Liitteet

- 1 Työkyvyn tuen palvelukokonaisuus
- 2 Bilaga Motion: Servicehelheten stöd för arbetsförmågan

Valmistelu ja lisätiedot:

tulosyksiköpäällikkö, perhe- ja sosiaalipalvelut, Ville Heininen
palveluvastaava, työikäisten palvelut, perhe- ja sosiaalipalvelut, Raisa Muikku
vastuualuejohtaja, perhe- ja sosiaalipalvelut, Ilona Koskenniemi
etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Työkyvyn kysymykset koskevat erityisesti työelämästä marginaaliin pitkittyneeksi ajaksi joutuneita henkilöitä. Pitkäaikaistyöttömäksi katsotaan yli vuoden yhtäjaksoisesti ollut henkilö. Hyvinvointialue tunnistaa velvollisuutensa tässä myös aktivointiehdon täyttävien henkilöiden työssä (Laki kuntouttavasta työtoiminnasta 2001/189, § 5). Pitkäaikaistyöttömyyden syiden taustalla ovat moninaiset kysymykset, joista terveyteen liittyvät kysymykset nousevat usein erityistä huomiota vaativina asioina, jotta henkilö pystyy etsimään itselleen maksimaalista yhteiskuntaosallisuutta.

Rakenteellisesti työ- ja toimintakyvyn kysymysten erityinen huomiointi on sijoittuneena Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella työikäisten palveluiden monialaisten sosiaalipalveluiden osaksi. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että vaikka kunkin sosiaali- ja terveystalouden tulee kiinnittää huomiota asiakkaansa toimintakyvyn ja osallisuuden kysymyksiin, Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle on osoitettu palvelu ja paikka, jossa näihin kysymyksiin on erityistä osaamista ja resurssointia juuri työelämäosallisuuden kysymysten kautta.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella jatkaakin siirtymävaiheen jälkeen osana monialaisia sosiaalipalveluja toimiva Työkykytiimi, joka toimii monialaisena verkostona ja kokoontuu säännöllisesti. Siirtymäajalla, joksi laskemme alkukevään 2023, työ- ja toimintakyvyn arvioinnin tiimejä kokoontuu vielä aiempien kuntajakojen pohjalta, ja tämän kartoitus on meneillään. Haluamme säilyttää alueen kuntien hyvät käytännöt. Työkykytiimissä on resurssia terveydenhuollosta (lääkäri ja terveydenhoitaja), sosiaalihuollosta (kuntouttavan työtoiminnan esihenkilö ja asiakkaan asiasta kulloinkin vastaava omatyöntekijä), Kelan konsultaatiomahdollisuus, sekä työvoimaviranomaisen edustus. Toimiakseen maksimaalisen tarkoituksenmukaisesti työkykytiimiin tulisi saada diagnostisen terveyden lisäksi myös toiminnallisen eli arjen tilanteen erityistä osaamista toimintaterapeutin ja fysioterapeutin mukana olon mahdollisuuksien kautta. Tämä ei kuitenkaan vielä ole toteutunut systemaattisesti. Kiinnitämme luonnollisesti erityistä huomiota salassapitoon (esimerkiksi Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 2000/812) huolehtimalla, että asiakkaan asioita käsittelee hänen erityisestä luvastaan riippumatta mahdollisimman tarkoituksenmukainen tiimi.

Työkykytiimi toteuttaa ensisijaisesti työkyvyn arvioinnin tehtävää. Asiakasohjautuminen tapahtuu palvelutarpeen arvioinnin (Sosiaalihuoltolaki 2014/1301, §37) pohjalta. Tiimiä on mahdollista käyttää myös ehkäisevästä näkökulmasta käsin konsultaatiomahdollisuutena, jotta asiakkaan tilanne löytää oikeat palvelut ennen elämäntilanteen ajautumista vaikeammaksi. Tiimin lääkärin lausunnon tai kannanoton pohjalta alkaa seurannassa oleva työ- ja toimintakyvyn tukemisen vaihe, jossa asiakkaan tueksi on koottu tarvittavat palvelut ja hänen suunnitelmansa seuranta tekee asiakkaan kanssa hänen pääasiallisen palvelunsa omatyöntekijä (Sosiaalihuoltolaki 2014/130, § 37). Suunnitelma on useimmiten muodossa aktivointisuunnitelma (Laki kuntouttavasta työtoiminnasta 2001/189, § 5) tai monialainen työllistymissuunnitelma (Laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta 1369/2014, §4) silloin, kun puhumme työelämäosallisuutta vahvistavasta suunnitelmasta. Tällöin kyseinen sosiaalipalvelu varmistaa, että asiakkaalla on käytössä kohti työelämää tukevat palvelut, jotka voivat olla esimerkiksi sosiaalipalveluissa sosiaalinen kuntoutus (Sosiaalihuoltolaki 2014/1301, § 17) tai kuntouttava työtoiminta (Laki kuntouttavasta työtoiminnasta 2001/189, § 6), terveydenhuollon seuranta, Kelan palvelut kuten ammatillinen kuntoutusvalikko sekä kuntien työllisyyspalvelut. Koska kukin asiakas on aina jonkun kunnan asukas, pidämme kuntayhteistyötä erityisen tärkeänä osana asiakkaan prosessia kohti mahdollisimman itsenäistä ja omatoimista arkea. Asiakkaan polku kohti työelämää ei ole koskaan identtinen, mutta siinä on löydettävissä yhteistyötahoja kuten jo mainitut kuntien työllisyyspalvelut, työvoimaviranomaisen palveluvalikko (Laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta 2012/916), koulutuspalvelut sekä 3. sektori.

Työkykytiimin toiminnan järjestäytyminen on aktiivisessa vaiheessa. Kokoamme seitsemän kunnan alueelle toimivaa yhtenäistä rakennetta, työstämme salassapitokysymyksiä sekä kokoamme asiakkuuden prosessia kuntien hyvien käytäntöjen pohjalta. Työkykytiimin vastuulliset työntekijät ovat sosiaalihuollosta kuntouttavan työtoiminnan esihenkilö sekä TYP:n lähiesihenkilö. Terveydenhuollosta kantavana voimana on lääkäri ja TYP:n terveydenhoitaja. TYP:n resurssoinnin vahvuus tulee ennakkointina 2025 työllisyyden kokonaisuudistuksesta, jolloin myös ns. TYP-lain kriteeristö muuttuu nykyisestä siirtymäajan lainsäädännöstä.

Todetaan, että hyvinvointialueen kunnissa on esitetyn kaltainen toiminta käynnissä.

Ehdotus

Sosiaali- ja terveystoimintajohtaja:

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta esittää Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hallitukselle, että edellä esitetty annetaan vastauksena valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta päätti yksimielisesti esittää Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hallitukselle, että edellä esitetty annetaan vastauksena valtuustoaloitteeseen.

§ 31

Tiedoksi

Liitteet

- 1 Lautakunnan pj:n otto-oikeuspäätös viranhaltijapäätöksiin 20.03.2023
- 2 Liite 1: Aluehallintoviraston ja Valviran ilmoitukset 10.02.-24.03.2023

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta merkitsee tiedoksi seuraavat saapuneet kirjelmät, päätökset ym.:

- 1
Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta:n puheenjohtajan päätös koskien otto-oikeutta viranhaltijapäätöksiin (liite 1).
- 2
Valviran ja aluehallitusviraston päätökset ja ilmoitukset (liite2).

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta merkitsi asiat tiedokseen.

§ 32

Ajankohtaiset asiat

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunnan jäseniä informoidaan

- Sosiaalityöntekijä /vammaispalvelutyöntekijä /LS-käsittelyajat /vastuualuejohtaja, perhe- ja sosiaalipalvelut, Ilona Koskenniemi
- Vuodeosastoasia /vastuualuejohtaja, terveyspalvelut, Carita Schröder
- Hoitohenkilökunnan saatavuus /vastuualuejohtaja, ikääntyneet palvelut, Kirsi Oksanen
- Ministeriön terveiset hyvinvointialueille /Annika Immonen
- Verkkosivut uudistuvat 04.04.2023 /Annika Immonen
- Toimistotilamme WSOY-talossa laajenevat, lisää kokoustiloja /Annika Immonen
- Koulutus sähköisen kokoustilan käyttö /Marja Lahti-Elers

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Muutoksenhakukielto

§15, §16, §17, §18, §19, §22, §23, §24, §25, §26, §27, §28, §29, §30, §31, §32

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta.

Sovelletaan lakia hyvinvointialueesta, lainkohta: § 141.

Oikaisuvaatimus

§20, §21

Oikaisuvaatimusohje

Hyvinvointialuelaki 139 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- hyvinvointialueen jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukiolon päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Hyvinvointialueen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Itä-Uudenmaan aluehallitus ja lautakunnat sekä niiden jaoston ja alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle.

Oikaisuvaatimus toimitetaan kirjaamoon.

Yhteystiedot, posti- ja käyntiosoite:

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kirjaamo

WSOY-talo, Mannerheiminkatu 20 K 3 krs, 06100 Porvoo

Sähköpostiosoite: kirjaamo(at)itauusimaa.fi

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9 - 15.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Itä-Uudenmaan aluehallituksen kirjaamosta.